

یازدهمین حراج تهران (هنر کلاسیک و مدرن ایران) شامگاه جمعه ۱۴ تیرماه ۱۳۹۸ با حضور جمع کثیری از مجموعه داران، گالری داران، و خریداران آثار هنری در هتل پاریسیان آزادی برگزار شد.

پرونده این دوره از حراج تهران در حالی بسته شد که با فروش کلی ۴۲ میلیارد و ۲۰۴ میلیون تومان رشد ۳۵ درصدی را نسبت به دوره مشابه سال قبل (نهمین حراج تهران) نشان می داد.

استقبال از خرید آثار ارائه شده در «حراج تهران» که نمود آن را در میزان رشد فروش کل هر دوره از این حراج می توان مشاهده کرد، گویای پویایی بازار هنرهای تجسمی است که حراج تهران بستر آن را در شرایط رکود اقتصادی و تحریم مهیا ساخته است.

حراج تهران از همان دوره های نخست توانست خود را به عنوان منبع و مرجعی برای ارائه آمار حراج های خاورمیانه و بین المللی تثبیت و توجه جهانیان را در اقتصاد جهانی هنر به این رویداد ایرانی جلب کند. این میزان از توجه، اعتبار و تاثیرگذاری این رویداد ملی را با تکیه بر هنر و هنرمندان سرزمین ایران یادآوری می کند.

رکورد فروش این دوره در اختیار مجسمه «سرشاعر» اثر پرویز تناولی است که با قیمت ۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان به فروش رسید. رکورد دیگر این دوره از حراج تهران ورود ۱۲ اثر به گردونه آثار میلیاردی بود. در دوره دهم، تنها ۷ اثر بالاتر از یک میلیارد تومان چکش خورد و در دوره نهم نیز ۵ اثر میلیاردی به فروش رسید ولی این دوره با افزایش تعداد آثاری روبرو هستیم که خود را به باشگاه میلیاردی های این حراج رسانده اند.

مجموع ۱۲ اثر میلیاردی این حراج با فروش کل ۲۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان توانستند ۵۶ درصد از فروش کل این دوره از حراج را از آن خود کنند.

همچنین ۱۴ اثر بالاتر از ۵۰۰ میلیون تومان و ۳۷ اثر بالاتر از ۱۰۰ میلیون تومان چکش خورد و ۱۱ اثر زیر ۱۰۰ میلیون تومان فروخته شدند.

در این دوره آثار ۸ هنرمند برای نخستین بار وارد حراج تهران شد که شامل آثار بهمن نیکو، محسنی کرمانشاهی، وثوق احمدی، حسنعلی وزیری، ابراهیم فرجی، محمدحسین مصورالملکی، عباس رسام ارژنگی و محمدحبیب محمدی می شود.

از محمود فرشچیان خالق تابلو معروف «عصر عاشورا» و طراح ضریح امام حسین (ع) یک اثر نگارگری با موضوع عروج حضرت عیسی (ع) در این دوره ارائه شد که با استقبال خریداران روبرو شد و توانست رکورد ۱ میلیارد و ۲۵۰ میلیون تومانی این هنرمند را در دوره نهم بشکند و با قیمت نهایی ۲ میلیارد تومان در شمار آثار گران قیمت این حراج بنشیند.

در جریان برگزاری این حراج، اعلام شد که یکی از آثار حسین زنده رودی (شماره ۵۶) از گردونه حراج خارج شده است و بدین ترتیب ۷۹ اثر از ۶۰ هنرمند عرضه شد که از این میان ۵ اثر از کیخسرو خروش، بهمن نیکو، هوشنگ پزشکی نیا، رضا مافی و محمد احصایی فروخته نشدند.

اجرای مراسم یازدهمین حراج تهران «هنر کلاسیک و مدرن ایران» را حسین پاکدل بر عهده داشت.

آثار میلیاردی :

از پرویز تناولی هنرمند خوش اقبال حراج های بین المللی منطقه خاورمیانه، دو اثر در یازدهمین حراج تهران عرضه شد. مجسمه برنزی «سر شاعر» این هنرمند یکی از دو اثر گران قیمت این دوره از حراج بود که نسخه شماره ۱ این اثر از تعداد سه نسخه با قیمت پایه ۳ تا ۴ میلیارد تومان توانست به فروش سه میلیارد و دویست میلیون تومان دست یابد و بر سکوی گران ترین اثر این حراج بنشیند.

مجسمه برنزی دیگری از این هنرمند از مجموعه مجسمه های «هیچ» و با همین عنوان در یازدهمین دوره حراج تهران با قیمت کمینه و بیشینه یک و نیم میلیارد تا ۲ میلیارد تومان ارائه شد که به فروش یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومانی دست یافت.

منیر (شاهرودی) فرمانفرمایان (۱۳۰۱-۱۳۹۸) از جمله رکورددار دوره قبلی حراج تهران (دهمین حراج) است که با فروش یک تابلو ۴ میلیارد تومانی بر صدر جدول فروش حراج دهم نشست و در یازدهمین دوره نیز با سه اثر حضور داشت.

اثر بدون عنوان این هنرمند فقید که در ابعاد ۱۰×۷۰×۹۷ سانتیمتر، با تکنیک آئینه کاری، نقاشی پشت پلکسی گلاس و گچ روی چوب اجرا شده و به آثار متاخر وی تعلق دارد، با قیمت پایه ۳ تا ۴ میلیارد تومان عرضه شد و ۳ میلیارد تومان چکش خورد. این اثر متعلق به مجموعه خصوصی خانواده هنرمند است.

اثر دیگر این هنرمند با عنوان «آسمان آبی» نیز با تکنیک آئینه کاری، نقاشی پشت شیشه و گچ روی چوب در ابعاد ۹۸×۹۸ سانتیمتر ارائه شد و با عبور از قیمت پایه به رقم دو میلیارد و صد میلیون تومان فروخته شد. این اثر در سال ۱۳۹۶ در هفتمین حراج تهران ارایه شده بود.

سومین اثر منیر فرمانفرمایان یک تابلو نقاشی آبرنگ روی مقوا مربوط به سال ۱۳۴۵ است که با قیمت پایه ۲۵۰ تا ۳۵۰ میلیون تومان ارائه و در نهایت ۳۴۰ میلیون تومان فروش رفت.

سهراب سپهری رکورددار فروش همه ادوار حراج تهران، در این دوره نیز با دو تابلو بدون عنوان مربوط به دهه ۴۰ حضور داشت که هر دو اثر با قیمت پایه ۲ تا ۳ میلیارد تومان به مزایده گذاشته شد.

یکی از این آثار که با تکنیک رنگ و روغن روی بوم و در ابعاد ۱۰۲×۸۴ سانتیمتر عرضه شد، پیش از این در اکتبر ۲۰۱۷ در حراج کریستیز لندن ارایه شده بود و در یازدهمین حراج تهران نیز توانست به فروش دو میلیارد و دویست میلیون تومانی دست یابد. اثر دیگر سهراب سپهری نیز با همین تکنیک و در ابعاد ۱۰۰×۷۰ سانتیمتر عرضه شد. این اثر در سپتامبر ۱۹۶۳ در هفتمین بی ینال سائوپائولو برزیل ارایه شده بود که در یازدهمین حراج تهران با قیمت دو میلیارد تومان چکش خورد.

از حسین زنده رودی دو اثر به یازدهمین حراج تهران رسیده بود که یکی از این آثار در آخرین روزها قبل از برگزاری حراج، بنا به خواست صاحب اثر از لیست آثار حراج کنار گذاشته شد. اثر دوم حسین زنده رودی در این دوره با عنوان «سین+لام»

متعلق به سال ۱۳۴۹ عرضه شد که این اثر با قیمت پایه ۲ تا ۳ میلیارد تومان عرضه شد و روی رقم ۲ میلیارد تومان چکش خورد.

بزرگترین اثر عرضه شده در حراج یازدهم، اثر سه لته ای آیدین آغداشلو از مجموعه «خاطرات انهدام» مربوط به سال ۱۳۸۸ بود. این اثر با عنوان «انهدام کیهانی» با تکنیک رنگ و روغن روی بوم در ابعاد ۲۰۰×۳۵۰ سانتیمتر و با قیمت کمینه و بیشینه یک و نیم میلیارد تا ۲ میلیارد تومان پیش روی خریداران قرار گرفت و در نهایت روی رقم یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان چکش خورد.

مجسمه آهنی تک نسخه از ژازه تباتبایی به ارتفاع ۱۸۰ سانتی متر و مربوط به حدود دهه ۴۰ است که با رقم پیشنهادی یک تا یک و نیم میلیارد تومان ارائه شد و در نهایت به فروش یک میلیارد و ششصد میلیون تومانی دست یافت. از این هنرمند دو اثر دیگر نیز در یازدهمین حراج تهران عرضه شد مجسمه آهنی، تک نسخه و بدون عنوان مربوط به دهه ۴۰ با قیمت پایه ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون تومان عرضه شد و فروش ۳۸۰ میلیون تومانی داشت و تابلو نقاشی بدون عنوان او نیز که با تکنیک رنگ و روغن روی بوم کار شده بود، با قیمت پایه ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون تومان، ۴۰۰ میلیون تومان به فروش رسید.

از محمود فرشچیان هنرمند نگارگر که از شهرت جهانی برخوردار است، یک اثر بدون عنوان با تکنیک گواش و آبرنگ روی مقوا در ابعاد ۸۰×۵۴ سانتیمتر با قیمت پایه یک میلیارد تا یک میلیارد و ۵۰۰ هزار تومان در این حراج عرضه شد که در نهایت روی رقم دو میلیارد تومان چکش خورد. فرشچیان در نهمین دوره این حراج نیز با فروش اثری به مبلغ یک میلیارد و ۲۵۰ میلیون تومان در ردیف آثار میلیاردری این حراج قرار داشت. این اثر پیش از این در کتاب «آثار استاد محمود فرشچیان» از سوی انتشارات خانه فرهنگ و هنر گویا (۱۳۸۷) به چاپ رسیده است.

تابلو رنگ و روغن روی آلومینیوم، کشیده شده روی فیبر اثر بهجت صدر، مربوط به دهه ۱۳۵۰ که پیش از این در اکتبر ۲۰۰۸ در حراج کریستیز دوی ارایه شده بود، در یازدهمین حراج تهران با قیمت پایه یک تا یک و نیم میلیارد تومان ارائه و در نهایت با رقم یک و نیم میلیارد تومان فروخته شد.

مسعود عربشاهی نیز دو اثر در این دوره داشت که یکی از این آثار با تکنیک طناب و ترکیب مواد روی بوم و با قیمت پایه ۵۰۰ تا ۷۰۰ میلیون تومان پیش روی خریداران قرار گرفت و توانست با دو برابر قیمت پایه به فروش یک میلیارد تومانی دست یابد. اثر دیگر او نیز با برآورد قیمت ۶۰۰ تا ۸۰۰ میلیون تومان عرضه شد و روی رقم ۶۰۰ میلیون تومان فروخته شد.